

Uw woord
is een lamp voor mijn voet
en een licht op mijn pad
(Ps. 119:105)

Het boek Prediker

In Pred. 1:1 staat: *De woorden van Prediker, de zoon van David, de koning in Jeruzalem.* In dit boek zijn de woorden van Salomo te vinden.

Veel schriftuitleggers zijn er van overtuigd, dat het boek Prediker niet door Salomo zelf is geschreven, maar later door iemand, die men een leerling van Salomo zou kunnen noemen.

In Prediker 1:12 staat namelijk: *Ik, Prediker, was koning over Israël in Jeruzalem* en niet: Ik, Prediker, ben koning over Israël.

Het woord "Prediker" wil hier zeggen: een leraar voor het volk, een volksprediker.

Het woord "ijdelheid" is een kernwoord uit dit boek. Het komt minstens 25x voor. Het Hebreeuwse woord voor ijdelheid is: *hèbèl* waar ons Nederlandse woord: heibel van af is geleid.

In Pred. 1: 2 staat (SV): *Ijdelheid der ijdelheden, zegt de prediker, ijdelheid der ijdelheden, het is al ijdelheid.*

Het begin van het boek Prediker luidt zo en ook bijna het einde van het boek Prediker luidt zo (Prediker 12:8).

Zoals men zegt: Koning der koningen, zo moet men het ook zeggen bij: "ijdelheid der ijdelheden": het toppunt van ijdelheid.

Vers 3 zegt: *Welk voordeel heeft de mens van al zijn zwoegen, waarmee hij zwoegt onder de zon?*

De uitdrukking "onder de zon" komt circa 25x in het boek Prediker voor. Wij echter, als kinderen van God, zijn - zoals Efeze 2:6 het noemt - met Hem opgewekt en met Hem in de hemelse gewesten gezet in Christus Jezus.

Dit heilsfeit mogen wij gelovig aanvaarden en dan leven wij door genade "boven de zon" en kan alles, wat wij zeggen en doen, zinvol worden en alles behalve ijdel.

In Col. 3:17 staat:

En alles wat u doet met woorden of met da-
den, doe dat alles in de Naam van de Heere Jezus, terwijl u God en de Vader dankt door Hem.

En Col. 3:23/24 leert ons:

En alles wat u doet, doe dat van harte, als voor de Heere en niet voor mensen, in de wetenschap dat u van de Heere als vergelding de erfenis zult ontvangen, want u dient de Heere Christus.

Als wij op deze wijze de Heere Jezus dienen, dan wordt ons leven buitengewoon zinvol.

En wij zullen als vergelding, als beloning van Christus de erfenis ontvangen.

Prediker leefde "onder de zon" en kende de blijde boodschap van het nieuwe verbond niet, dat wij met Christus zijn levend gemaakt, opgewekt en in de hemelse gewesten zijn gezet. Daar is ons hart en onze gezindheid terwijl ons lichaam nog op de aarde is.

Maar we kunnen toch nog veel goeds uit het boek Prediker halen en we beginnen bij Pred. 3:1a waar staat:

1 Voor alles is er een vastgestelde tijd, en een tijd voor elk voornemen onder de hemel.

2 Er is een tijd om geboren te worden en een tijd om te sterven.

4 Een tijd om te huilen en een tijd om te lachen, een tijd om rouw te bedrijven en een tijd om te huppelen.

5b Een tijd om te omhelzen en een tijd om zich ver te houden van omhelzen.

7b Een tijd om te zwijgen en een tijd om te spreken.

8b Een tijd van oorlog en een tijd van vrede.

En ook in Prediker 5:17

Zie, wat ik gezien heb: een goede zaak die voortreffelijk is, namelijk te eten en te drinken en het goede te genieten bij al zijn zwoegen, waarmee hij zwoegt onder de zon tijdens het getal van zijn levensdagen, die God hem gegeven heeft, wat dat is zijn deel.

En ook zegt Prediker 9:7/8

Eet uw brood met blijdschap, drink uw wijn met een vrolijk hart, want God scheidt al behagen in uw werken.

God heeft er een behagen in, als wij met blijdschap ons brood eten en de vrucht van de wijnstok met een vrolijk hart drinken.

Daarbij voegt Prediker er nog enkele belangrijke woorden aan toe in vers 8:

8 Laat uw kleding te allen tijde wit zijn en laat op uw hoofd geen olie ontbreken.

Te allen tijde – ook bij ons eten en drinken en feestvieren - witte klederen (symbool van de reinheid) en olie op het hoofd (symbool van de zalving van de Geest).

Ook voegt Prediker in 9:9a iets moois aan het leven toe, als dit u zo geschonken is:

Geniet van het leven met de vrouw die u liefhebt.

En dat is iets anders dan kibbelen en mopperen op elkaar. En daarbij de praktische wijsheid uit Prediker 7:9 waar staat:

Wees niet te snel geërgerd in uw geest, want ergernis rust in de boezem van dwazen.

Wanneer we merken, dat er ergernis in onze geest is, dan hebben we dus terecht een reden, om onszelf een dwaas te vinden.

We gaan nu naar een belangrijk woord in Prediker 4:17 waar staat:

17 Let op uw voeten, als u naar het huis van God gaat. Het is beter dat men nabij komt om te luisteren, dan om als dwaas

zen een offer te geven, want die weten niet dat zij kwaad doen.

Let op uw voeten ... ga met een godvruchtig hart naar de onderlinge bijeenkomst en dat met een geopend hart om het woord Gods te horen.

Pred. 5:1

Een gezegende vermaning om in praktijk te brengen:

Wees niet te snel met uw mond, en laat uw hart zich niet haasten, een woord te uiten voor het aangezicht van God.

Want God is in de hemel, en u bent op de aarde. Laat daarom uw woorden weinig in aantal zijn.

Bij dit vers staat in de sommige vertalingen een verwijzing naar Jacobus 1:19 waar staat:

Zo dan, mijn geliefde broeders, ieder mens moet haastig zijn om te horen, maar traag om te spreken en traag tot toorn.

Ja, dat is nuttig voor ieder mens. Daarom is het goed om zo nu en dan te bidden en te citeren wat in Psalm 141:3 staat::

Heere, zet een wacht voor mijn mond, behoed de deur van mijn lippen.

En dan is het goed, om hieraan, als kind van God, bewust aan mee te werken.

Ook gaf Salomo – geïnspireerd door de heilige Geest – ons de vermaning in Spreuken 10:19 waar staat:

In de veelheid van woorden ontbreekt de overtreding niet, maar wie zijn lippen inhoudt, is verstandig.

We gaan naar Prediker 7 waar boven staat: *Aanbevelingen van wijsheid, tevredenheid en eenvoud.*

En daar lezen wij over in vers 2:

Het is beter naar een het klaaghuis te gaan, dan naar een huis te gaan waar een feestmaal gehouden wordt. Dat is immers het einde van iedere mens, en de levende moet het ter harte nemen.

Dit woord spreekt voor zich; men wordt op een begrafenis vaak doordrongen van de ernst van het leven.

De ware wijsheid uit Prediker 7 komt ook naar voren in vers 14a waar staat:

Geniet op de dag van voorspoed van het goede, maar bedenk op de dag van tegenspoed, dat God zowel de ene als de andere gemaakt heeft.

In Prediker 8:1b staat ook nog een vrucht van de wijsheid:

De wijsheid van de mens verlicht zijn gezicht, zodat de stuursheid van zijn gezicht wordt veranderd.

We denken daarbij aan 2 Cor. 3:18 waar staat:

18 Wij allen nu, die met onbedekt gezicht de heerlijkheid van de Heere als in een spiegel aanschouwen, worden van gedaante veranderd naar hetzelfde beeld, van heerlijkheid tot heerlijkheid, zoals dit door de Geest van de Heere bewerkt wordt.

Hoe meer wij veranderen naar het beeld van Jezus, hoe meer dat aan onze uitstraling te merken zal zijn.

We gaan nu naar het laatste hoofdstuk van het boek Prediker namelijk 12:11

De woorden der wijzen zijn als prikkels en als spijkers, diep ingeslagen door meesters in het verzamelen. Zij zijn gegeven door één Herder.

Er zijn woorden, die als vast ingeslagen spijkers, onwrikbaar in ons blijven zitten en zo hun nuttig werk mogen doen.

De verzamelingen daarvan (zowel uit de Spreuken alsook uit het boek Prediker) zijn gegeven door die ene Herder, waarover David spreekt in Psalm 23.

Zonder Hem is alles ijdelheid maar in Hem en door Hem wordt alles zinvol in ons leven.

Tenslotte gaan we nog naar het slotwoord van al het gehoorde en dat staat in Prediker 12:13/14

13 De slotsom van al wat door u gehoord is, is dit: Vrees God, en houd u aan Zijn geboden, want dit geldt voor alle mensen.

14 God zal namelijk elke daad in het gericht brengen, met alles wat verborgen is, hetzij goed, hetzij kwaad.

Deze slotsom wordt door Paulus ook aangehaald in 2 Korinthe 5:10 waar staat:

Want wij moeten allen voor de rechterstoel van Christus openbaar worden, opdat ieder vergelding ontvangt voor wat hij door middel van zijn lichaam gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad.

Onze slotsom van het boek Prediker:

Alles onder de zon en zonder God is ijdelheid maar leven wij boven de zon (opgevekt met Christus) dan wordt alles nuttig door het in praktijk brengen van Col. 3:17

En alles wat u doet met woorden of met daden, doe dat alles in de Naam van de Heere Jezus, terwijl u God en de Vader dankt door Hem.

En Col. 3:23/24 leert ons:

En alles wat u doet, doe dat van harte, als voor de Heere en niet voor mensen, in de wetenschap dat u van de Heere als vergelding de erfenis zult ontvangen, want u dient de Heere Christus.

Als wij op deze wijze de Heere Jezus dienen, dan is alles zinvol, en niets ijdel.

Moge de barmhartige God en Vader van onze Heere Jezus Christus ons daartoe genade geven.